

راهنمای تصحیح سوالات امتحان نهایی درس: تاریخ اسلام (۲) رشته: علوم و معارف اسلامی ساعت شروع: ۹ صبح مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	سال سوم نظام جدید آموزش متوسطه شیوه ی سالی واحدی (۲۰ نمره ای)
تاریخ امتحان: ۱۳۹۰/۶/۱۴	دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت شهریور ماه ۱۳۹۰ صفحه: ۱
مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	

ردیف	راهنمای تصحیح در دو صفحه	بارم
۱	الف - غدیر (/۲۵) ب - سقیفه (/۲۵) ج - اعزام پیکها و مکاتبه (/۵) د - دوران غیبت کبری (/۲۵)	۱/۲۵
۲	الف - غلط و صحیح آن مارقین است (/ ۵) ب - صحیح (/۲۵) ج - صحیح (/۲۵)	۱
۳	۱- امام حسن (ع) (/۲۵) ۲- امام موسی کاظم (ع) (/۲۵) ۳- سفاح (/۲۵) ۴- امام رضا (ع) (/۲۵) ۵- جان جهان (/ ۲۵)	۱/۲۵
۴	این دوره همان چهار سال و نه ماه خلافت امیر مومنان و چند ماه خلافت امام حسن (ع) است (/۵) که با همه کوتاهی و با وجود ممالکها و درد سرهای فراوانی که از سوی دشمنان رنگارنگ اسلام برای این دو بزرگوار تراشیده شد ، درخشنده ترین سالهای حکومت اسلامی به شمار می آید . (/ ۵)	۱
۵	زیرا طی پنج سال حکومت امیر مومنان (ع) یاران آن حضرت هیچ وقت اسلحه به زمین نهندند مگر به قصد آنکه فردا در جنگ دیگری شرکت کنند . (/۵) از طرف دیگر جنگ آنها با بیگانگان نبود ، بلکه در واقع با اقوام و برادران و آشنایان دیروزی آنان بود که اینک در جبهه معاویه مستقر شده بودند . (/۵)	۱
۶	۱ - شرایط پیشوای مسلمانان ۲ - وصیت نامه اعتقادی - سیاسی امام ۳ - سکوت نا بخشودنی ۴ - محو سنتها و رواج بدعتها ۵ - دیگر به حق عمل نمی شود (هر مورد /۲۵)	۱/۲۵
۷	۱ - با ارزیابی اوضاع ، و ملاحظه اختناق شدیدی که پس از شهادت امام حسین (ع) به وجود آمده بود ، امام شکست نهضت را پیش بینی می کرد و می دید اگر در آن شرکت جوید نه تنها پیروز نمی شود بلکه خود و پیروانش نیز کشته می شوند بدون آنکه نتیجه ای حاصل شود (/۵) ۲ - عبدالله بن زبیر فردی ظاهر الصلاح ولی جاه طلب بود . او در برپایی جنگ جمل نقش مهمی داشت و با خاندان امیر مومنان (ع) مخالف بود . عبدالله بن زبیر در آن زمان با یزید اعلام مخالفت کرده و خود را خلیفه می خواند و مکه را مرکز حکمرانی خویش قرار داده بود . او در میان صفوف شورشیان مدینه نفوذ یافته بود و اخراج حاکم مدینه و بنی امیه از این شهر با موافقت او صورت گرفته بود . بنابر این آن نهضت نمی توانست یک نهضت اصیل شیعی باشد و امام نمی خواست امثال عبدالله بن زبیر ، او را پل پیروزی قرار دهند . (/۵) ۳- شورشیان عبدالله بن حنظله را به رهبری خود برگزیده بودند و هیچ گونه نظر خواهی از امام نکرده بودند . اگر چه رهبران شورش افرادی صالح و پاک بودند و انتقاد آنها به حکومت یزید کاملاً بجا و درست بود ، اما این حرکت ، یک حرکت خالص شیعی نبود و در صورت پیروزی معلوم نبود به نفع شیعیان تمام شود . (/ ۵)	۱/۵
۸	خلیفه دوم برای جلوگیری از نوشتن احادیث پیامبر (ص) طی بخشنامه ای به تمام مناطق اسلامی نوشت : هرکس حدیثی از پیامبر (ص) نوشته ، باید آن را از بین ببرد . (/۵) وی تنها به صدور این بخشنامه اکتفا نکرد ، بلکه به تمام یاران پیامبر (ص) و حافظان حدیث اکیداً هشدار داد که از نقل و کتابت حدیث خود داری کنند . (/۵) خلیفه در این باره تنها به سفارش و تاکید اکتفا نمی کرد ، بلکه هر کس را که اقدام به نقل حدیثی می نمود بشدت مجازات می کرد . (/۵)	۱/۵
۹	روایات تاریخی بروشنی گواهی می دهد که ابوسلمه خلال پس از رسیدن نیروهای خراسانی به کوفه ، زمام امور سیاسی را در دست گرفته شروع به توزیع مناصب سیاسی و نظامی در میان اطرافیان خود کرده بود . (/۵) او می خواست با برگزیدن یک خلیفه علوی ، تصمیم گیرنده و قدرت اصلی دولت خود وی بوده ، خلیفه تنها در حد یک مقام ظاهری و تشریفاتی باشد . (/۵) امام می دانست که ابومسلم و ابوسلمه دنبال چهره روشنی از اهل بیت می گردند که از وجهه و محبوبیت او در راه رسیدن به اهداف خود بهره برداری کنند . (/۵) و به امامت آن حضرت اعتقاد ندارند وگرنه معنا نداشت که سه نامه به یک مضمون به سه شخصیت از خاندان پیامبر بنویسند (/۵)	۲

مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	ساعت شروع: صبح	رشته: علوم و معارف اسلامی	راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: تاریخ اسلام (۲)
تاریخ امتحان: ۱۳۹۰/۶/۱۴		سال سوم نظام جدید آموزش متوسطه شیوه ی سالی واحدی (۲۰ نمره ای)	
مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir		صفحه: ۲	دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت شهریور ماه ۱۳۹۰

ردیف	راهنمای تصحیح در دو صفحه	بارم
۱۰	زیرا اولاً در موضوع خلافت مسئله وراثت مطرح نیست ، بلکه آنچه مهم است شایستگی و عظمت و پاکی خود رهبر و پیشوا است . (۱۵ /) ثانیاً بر فرض اینکه وراثت در این مسئله دخیل باشد ، باز فرزندان امیر مومنان (ع) بر دیگران مقدم بودند زیرا قرابت نزدیکی با پیامبر (ص) داشتند (۱۵ /)	۱
۱۱	جاثلیق - رأس الجالوت - هرگز اکبر - عمران صابی - سلیمان مروزی - علی بن محمد بن جهم و مناظره با ارباب مذاهب مختلف بصره (هر مورد ۲۵ /)	۱/۲۵
۱۲	زیرا از یک سو پس از شهادت امام کاظم (ع) گروهی که به واقفیه معروف شدند بر اساس انگیزه های مادی ، امامت حضرت رضا (ع) را انکار می کردند (۱۵ /) و از سوی دیگر امام رضا (ع) تا حدود چهل و هفت سالگی دارای فرزند نشده بود و چون احادیث رسیده از پیامبر حاکی بود که امامان دوازده نفرند که نه نفر آنان از نسل امام حسین (ع) خواهند بود (۱۵ /) فقدان فرزند برای امام رضا (ع) هم امامت خود آن حضرت و هم تداوم امامت را زیر سوال می برد و واقفیه این موضوع را دستاویز قرار داده امامت حضرت رضا (ع) را انکار می کردند . (۱۵ /)	۱/۵
۱۳	الف - کرامتها ، آگاهیهای غیبی و دیگر امور خارق العاده ای که از امام مشاهده می شد و این گروه که قادر به توجیه و تحلیل صحیح و پخته این گونه مسائل نبودند ، آنها را دستاویز خرافات و بدعتها و حرکت های ضد اسلامی قرار می دادند . (۱۵ /) ب - این گروه منحرف می خواستند قیود و حدود و ضوابط اسلامی را زیر پا گذاشته طبق میلها و هوسهای خود رفتار کنند ، از این رو تمام محرمات اسلامی را حلال می شمردند . (۱۵ /) ج - چشم طمع به اموال مردم دوخته بودند و می خواستند وجوهی را که شیعیان به ائمه می پرداختند به چنگ آورند . (۱۵ /)	۱/۵
۱۴	امام حسن عسکری (ع) از یک طرف ، با وجود تأکید بر تولد حضرت مهدی (عج) او را تنها به شیعیان خاص و بسیار نزدیک نشان می داد (۱۵ /) و از طرف دیگر تماس مستقیم شیعیان با خود آن حضرت روز بروز محدودتر و کمتر می شد به طوری که حتی در خود شهر سامرا به مراجعات شیعیان از طریق نابه یا توسط نمایندگان خویش پاسخ می داد . (۱۵ /)	۱
۱۵	در عصر غیبت صغری ، افرادی پیدا شدند که به دروغ مدعی وکالت و نیابت خاص امام بودند و در اموال متعلق به امام تصرفات بی مورد نموده و در مسائل فقهی و اعتقادی ، سخنان گمراه کننده بر زبان می راندند . (۱۷۵ /) اینجا بود که نواب خاص با رهنمود امام به مقابله با آنان بر می خواستند و گاه در طرد و لعن آنان از ناحیه حضرت توقیع صادر می شد . (۱۷۵ /)	۱/۵